

УДК 338.43.01

Дмитро Олегович Шевчук,

курсант 3 курсу факультету № 2 ХНУВС

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Ларіна Т. Ф.

ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ АПВ

Формування інноваційної моделі – це безальтернативний шлях, метою якого є стабільний розвиток в умовах глобального конкурентного середовища. При цьому мова йде про всі рівні економічної системи, починаючи з мікрорівня (окреме підприємство), включаючи мезорівень (галузь, регіон), закінчуючи макрорівнем (національне господарство).

В представлений статті увагу зосереджено на розгляді особливостей функціонування окремих підприємств аграрної галузі, їх потенціалу в інноваційній сфері. При цьому досліджується концептуальне уявлення, що полягає у наявності стійкого зв'язку між ефективністю формування інноваційної моделі розвитку аграрних підприємств та досягнення ними балансу інтересів і відповідальності суб'єктів виробничого процесу.

АПВ як і будь-яка соціально-економічна система представляє собою впорядковану сукупність матеріально-речового й особистого факторів, які взаємодіють в процесі агровиробництва для досягнення як загальних цілей підприємства, так і індивідуальних цілей кожного конкретного суб'єкта.

В науковій літературі виділяють типи збалансованості економічних інтересів: комплементарний (всі важливі інтереси суб'єктів господарювання враховані і підкріплені відповідальністю контрагентів); компромісний (кожен суб'єкт поступається частиною власних інтересів, але має відповідальність, достатню для сприяння інноваційному розвитку); конфліктний (інтереси суб'єктів недостатньо підкріплені відповідальністю, що негативно впливає на інноваційну активність); руйнівний (постійний конфлікт інтересів за відсутності реальної відповідальності).

Реалізація мети розвитку підприємства на інноваційній основі відповідають перші два з перерахованих типів, конфліктний та руйнівний типи не забезпечують стабільного функціонування навіть на основі традиційного (для існуючого розвитку продуктивних сил і виробничих відносин) поєднання факторів виробництва. В рамках комплементарного та компромісного типів збалансованості економічних інтересів може бути реалізована як навмисна (запланована керівниками), так і спонтанна інноваційні стратегії. Варто відмітити, що остання передбачає високий рівень вмотивованості працівників у поєднанні з їх високою компетенцією, коли частина функцій по управлінню інноваціями делегується на місця.

Аналіз практики господарювання в сучасному АПВ України дозволив розробити ряд рекомендацій щодо активізації соціально-економічної адаптації підприємств до умов інноваційної економіки через вплив на індивідуальні

інтереси учасників процесу (акцент зроблено на узгодження таких факторів, як інтерес і відповідальність). Серед них: гармонізація внутрішніх і зовнішніх спонукальних факторів, тобто системи особистих мотивів та мотиваційної активності з боку підприємства; стандартизація виробничих функцій суб'єктів, які взаємодіють у виробничому процесі; чітке визначення відповідальності сторін; формування інституційної структури, що включають норми і правила, які регламентують соціальну й економічну діяльність суб'єктів.

Одержано 20.04.2017

УДК [330:316.343.654](477)

Олексій Георгійович Барбашов,

курсант 1 курсу факультету № 4 ХНУВС

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Павленко Н. В.

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ

Обов'язковою умовою стабільного функціонування суспільства є наявність в його структурі середнього класу. Саме потужний середній клас виступає каталізатором сталого розвитку економічної та політичної системи держави. В Україні цей важливий прошарок суспільства так і не вдалося сформувати, що є додатковим фактором політичної та економічної нестабільності в нашій країні.

Проблема формування середнього класу в Україні останнім часом активно обговорюється фахівцями та експертами. Економічним критерієм віднесення особи до середнього класу є отримання нею середнього для даного конкретного суспільства рівня доходів та володіння нерухомим майном. Тому частка середнього класу залежить від пропорції розподілу доходів в країні. З соціологічної точки зору, це та частина суспільства, яка більше за інших зацікавлена у стабільному розвитку економіки країни та її політичної системи. У більшості країн з розвиненою економікою вона складає понад 60 % населення. У всьому цивілізованому світі середній клас виступає основним внутрішнім інвестором держави, піклуючись про майбутнє процвітання своєї країни і подальших поколінь. Середній клас виконує функцію найпотужнішого економічного «донора» шляхом сплати податків, формування фінансової основи діяльності державної і місцевої влади. Сплачуючи податки, середній клас здатний підтримувати соціально пасивне населення і тим самим виступати гарантом реалізації державних соціальних програм. Тому проблема формування середнього класу є важливим питанням для сучасного суспільства.

В Україні процес формування середнього класу, що відповідав би за майновим статусом та рівнем особистих доходів критеріям розвинених країн, перебуває на початковому етапі. Це пояснюється насамперед низьким рівнем